

VARIÁCIÓK SAJÁT MAGAMRA

1

HAJNI HANKA

(Tizenkét évvel Hanka visszatérése előtt)

Aznap, amikor először találkoztam Gergővel, majálist tartottak Keszthelyen.

~~Emlékeztem, hogy a világ színes rágógumivá nyúlt körülöttem. Én aA~~ sebesen pörgő körhintán ültem, ~~és egy~~ lila unikornis nyakába kapaszkodtam, ~~és a világ színes rágógumivá nyúlt körülöttem. aA~~ park meg fogta magát és mindent magába ragasztott: a fákat, az ugrálóvárat, a sátrakat, mögöttük a Balatont, a majálistra érkezőket, anyát és apát, a szőke fiút a vattacukorral.

Háborgott a gyomrom, ~~lúktetett a fejem és~~ a szemem mögött ~~a fejem lúktetett.~~

Ki fogom dobni a taccsot. Biztos, hogy kidobom. Ezt úgy ismétелgettem magamban, mintha segítene ~~nett volna~~, ha előre felkészülök rá.

Kétségbeesetten kerestem anyáékat, de ők egy ismerősükkel beszélgettek, nem az elzöldülő arcú, szőke ~~szénaboglyahajú lányukat~~ figyelték, úgyhogy a körhinta forgott tovább velem, ~~a szénaboglyával, és~~ az unikornissal, és én tehetetlen voltam.

Összeszorítottam a szememet. Erre újabbat szaltózott a gyomrom. Inkább kinyitottam.

A rágógumi egyre csak nyúlt, a fák a Balatonba olvadtak, a sátrak egymásba, a távolban minden egy összevissza masszává ~~válta lett~~, ami körém tekeredett.

Ekkor akadt meg rendesen is a tekintetem a vattacukros fiún. Ő anyáékka ellentétben engem nézett. Ahogy ~~én és az unikornis~~ elsuhan ~~amunk~~ mellette, a pillantásunk összekapcsolódott.

~~Láttam, ahogy összevonja a szemöldökét, és közelebb lép.~~

Aztán a belsőm megint felkavarodott. És megint. *Légyszi ne, légyszi, légyszi.* De nem lehetett mit tenni, mindjárt...

~~A körhinta ekkor nyikorogva megtorpant. Mi?! A körhinta...?~~

A gyomrom nyomban elcsitult, a park pedig visszarendeződött a korábbi állapotába. Rágógumis massa helyett ismét a helyükön álltak a fák, egyértelműen a parton, a sátrak is külön költöztek, és anya és apa... Ők is megkerültek, és zavartból aggodóvá váló arccal felém rohantak, amikor rájöttek, hogy azelőtt álltunk meg, hogy a menet véget ért volna.

Már lesegítettek az unikornisról, és épp vizet diktáltak belém, amikor ~~a szemem~~ újból megtalálta a szőke fiút. A körhinta felügyelője mellett téblábolt, onnan figyelt bennünket egyik lábáról a másikra billegve. Kibontakoztam anya öleléséből, és odasétáltam hozzá.

[KZs1] megjegyzést írt: nagyon érdekes cím, és a fejezetcím és alcím is erős horogként szolgál

[KZs2] megjegyzést írt: A majáliston találkoztam először Gergővel, Keszthelyen.
Gergővel a majáliston találkoztam először, Keszthelyen.

Ha Keszthelyen élnek a karakterek, akkor bár jó, hogy hamar kiderül a helyszín, érdemes lehet másképp megadni, mert ez így eltérésnek tűnik a normáltól – én először azt gondoltam, hogy nyaralnak itt esetleg

[KZs3] megjegyzést írt: enyhe képzavarnak érzem: a park képe elmosódik, de a forgástól, szóval esetleg: a forgástól minden a park képébe olvadt: a fák...

[KZs4] megjegyzést írt: ha annyira gyors a körhinta, hogy összeolvad a kép, akkor ki tudja venni a szüleit? ha nem annyira gyors, tehát ezt meg tudja tenni, a fenti képet/állítást érdemes átgondolni, mert ellentmondásnak érződhet

[KZs5] megjegyzést írt: a saját hajára utal ezzel? kissé kilóg a szövegből, nem értelmezhető elsőre, emellett kívülről is mutatja a narrátort

[KZs6] megjegyzést írt: ugyanaz a kérdés itt, mint feljebb: van erre idő?

[KZs7] megjegyzést írt: először lelassult, csak nem érezte? annál a sebességnél, aminél haladt, be lehetett hirtelen „húzni a féket”?

Nem lehetett nálam sokkal idősebb – legfeljebb hatéves –, magasabb meg egyáltalán nem, mégis komolynak látszott, mintha sokat tapasztalt iskolás lett volna, aki köszönte szépen, maga intézi az ügyeit. (Úgy mint lányok kedvéért a körhinták leállítását.) A hatást még az sem rontotta el, hogy továbbra is a vattacukrát szorongatta, és a térdét valahol csúnyán lenyúzta.

A haja arany színűnek tűnt a napfényben.

– Köszönöm, hogy megállítottad. Már mint – motyogtam –, hogy szóltál.

Ő félszegen vállat vont, aztán azt mondta:

– Gergő vagyok.

Azzal nagyon hivatalosan felém kezet nyújtotta a karját. A szüleitől, talán az apjától, tanult gesztus lehetett.

– Hajni – csúsztattam a kezemet az övébe. A tenyere meleg volt és ragacsos a vattacukortól.

~*~*~*~*~*~*

(Öt évvel és egy hónappal Hanka visszatérése előtt)

A tudomány szerint december huszonegyedikén kellett volna van az év leghosszabb éjszakájának lennie. Ez a májusi éjjel mégis végtelen hosszúnak tűnt.

Már éjszaka volt, amikor a kórterem előtti egyik székbe kucorodtam apa mellé. Éjszaka volt, amikor a bóbiskolásból a-Eszter nénikém, ~~Eszter~~ érintése felriasztott. Éjszaka volt, amikor minden könyörgésem ellenére magával húzott a parkolóba és be az autójába. Éjszaka volt, amikor engem a házunk udvarán hagyott, míg ő maga visszarobogott a kórházba.

Még mindig ugyanez a rohadt éjszaka volt.

Nem mentem be a házba, a hintába dőltem bele, amit pár éve apa épített a diófa alá – kettőt, hogy legyen nekem is egy és Gergőnek is egy –, és a telefonomat szorongattam. Olyan régóta a markomban fogtam, hogy időről időre le kellett pillantanom, hogy még mindig ott van-e. Nem éreztem, hogy görcsölne a kezem a szorítástól, bár bizonyára így volt, és nem éreztem a pulcsim alá szökő hideget, sem azt, hogy éhes lennék, vagy hogy szomjas. Még az álom is kiment a szememből. Nem éreztem semmit sem.

Mintha kagyló nélküli kagylóhéj lettem volna.

Megrezzent a mobilom. Eszter hívott a kórházból.

Nem akartam felvenni.

Nem fogom felvenni.

– I-igen?

[KZs8] megjegyzést írt: különös, hogy hazaviszi a gyereket, de egyedül hagyja – van valami speciális oka, amiért vissza kell mennie a kórházba, és amiért Hanka nem maradhatott ott?

[KZs9] megjegyzést írt: nagyon jó

Utáltam, hogy remeg a hangom.

– Hajni, az anyukád...

Nem akartam, hogy kimondja.

De nem is kellett. Nem számított, hogy a hír zokogásba fűlt, olyasmibe, amit Esztertől soha azelőtt nem hallottam. Nem számított, mert *tudtam*.

Levegő után kaptam, de nem volt levegő, nemvoltlevegő.

Kicsúszott az ujjaim közül a telefon, ~~a sírás pedig~~ köhögve szakadt ki belőlem a sírás. Mintha egyszeriben engedélyt kaptam volna arra, hogy elárasszanak az érzések. Most maguk alá temettek. A kagyló meg a héja a tó mélyére süllyedt.

Minden összezárult, és anya halott volt.

Valamikor később, de nem érdekelt, mennyivel, az udvar túloldalán megcsikordult a kapu. A könnyfüggönyön át, a sötétben úgysem láttam volna, ki érkezik, apa vagy Eszter, így nem is törődtem vele. Sebesen közeledett az illető, fel a lejtőn a szőlőlugasok között, a végtelen éjszaka csendjében hallottam a cipője dobolását, gyorsabbnak tűnt még az én könnyeimnél is. A zárral matatott, majd letrappolt a lépcsőn, tanácstalanul, itt elhaltak a léptei, hogy aztán meginduljon felém.

A szomszédos hintára súly nehezedett, és Gergő megragadta a kezemet.

Forró volt az érintése. Vagy az enyém hideg?

Aztán egyszer csak Gergő felegyenesedett, és engem is felhúzott. A karjai közé.

~~– Eszter hívott, hogy szóljon, mi történt –~~ mormolta a hajamba.

Kettőnk közül én voltam a magasabb, de kicsivé görnyedtem a tó fenekén, Gergő meg lábujjhegyre állt. Az arcomat ~~az ő~~ válla és nyaka közé fűrtam, hogy az ismerős mentol és fa illatú bőrébe zokogjam tovább a fájdalmamat, mert ~~nem ért véget~~ ez az éjszaka nem ért véget, és anya halott volt.

Anya halott volt.

~*~*~*~*~*~

(Három évvel és tizenegy hónappal Hanka visszatérése előtt)

Egészen tizenhárom éves koromig a Hajni nevet használtam. Így mutatkoztam be, bárkivel találkoztam, és ezt válaszoltam, valahányszor a tanárok végigdarálták, hogy „Schulz Hajnalka”, és megkérdezték, hogyan szólíthatnak. Ezt nyomtatták a mezem hátuljára, amit a kosaras tábor végén kaptam, és ezt fűjták tejszínhabbal az összes addigi születési palacsintatortám tetejére.

[KZs10] megjegyzést írt: ez az első alkalom, hogy megkapjuk az információt a jelenet helyszínéről, ez itt későn van, mert ha az olvasó már elképzelt pl. egy átlagos kisvárosi családi házat fehér kerítéssel és virágágyással, ez az információ itt ki fogja zökkenteni egy pillanatra – ezért érdemes lenne korábban betenni néhány félmondatot a helyszínről, vagy megfogalmazásokkal átadni (pl. felkapaszkodtam a lejtőn a házhoz, de nem mentem be, a hintába dőltem bele)

[KZs11] megjegyzést írt: hallja a kötél nyikorgását? érzi, ahogy megmozdul az őket tartó ág a súly alatt? miből tudja?

[KZs12] megjegyzést írt: felmerült bennem, hogy miért egy 12-13 éves gyereket hív fel az éjszaka közepén a négyénéni, miért nem egy másik felnőttet?

A Hanka becenév a tizenharmadik születésnapomon ~~aznap~~ született meg, ~~amikor azt ünnepeltük, hogy betöltöttem a tizenhármát.~~ Nem mintha sok ünnepelnivalóm lett volna, a tizenharmadik nem tartozott a kedvenc születésnapjaim közé.

A beszélgetés, ami megelőzte az új nevemet, vacsora után kezdődött. Apa és Eszter mosogattak (nem engedték, hogy segítsünk), mi pedig Gergővel az udvarunkra, a hátsó lépcsőre helyeztük át a főhadiszállásunkat. Gergő az utolsó palacsintát már itt tüntette el.

Homlokráncolva figyeltem a folyamatot.

– Márkó buliján éhezettek, vagy mi?

Gergő délután Márkó barátjának születésnapján járt – egy napra esett az enyémmel –, onnan jött hozzánk vacsorára.

– Nem, miért? – kérdezte napbarnított arcán szégyentelen vigyorral, miközben zörögve letette az üres tányért magunk mellé a betonra. Szőke haja, amit erre a nyárra engedett hosszúra nőni, előre hullott. Laza mozdulattal simította hátra.

Az elmúlt évben nemcsak több centit nyúlt (de engem továbbra sem ért utol!), hanem az étvágya is kétszeresére dagadt, mintha a gyomra feneketlen tó lett volna. Mindegy azonban, mennyit evett, nem látszott rajta. Most is egyhuzamban tolt be öt palacsintát a ki tudja mennyi, Márkónál elfogyasztott süti után.

Fiúk...

Reményvesztetten megráztam a fejemet, Gergő cserébe könnyedén vállat vont.

– Mit mondjak? Tökéletesítették a receptet. Pont olyan, mint régen.

Mint régen.

Erre a két szóra egyszeriben elfacsarodott a szívem, és velem szemben, a kerti kutunk mellett a dombok mögé bukó napba hunyorogtam. Már nem volt ereje, mégis nedves lett a szemem.

– Mint amikor még anya csinálta – suttogtam.

Egész nap igyekeztem mélyre nyomni a hiányát, de hiába. A születésnapomon, aminek az összes hagyományát anya teremtette meg a palacsintázástól a házi videókészleteink újranézéséig, a lehetetlenre vállalkoztam. Ráadásul minden videónkon ott kísértett az arca, a nevetése, az, ahogy mindig végigsimított a hátamon, akármikor elment mellettem...

Éreztem m~~Magamon éreztem~~ Gergő pillantását, aztán megszorította a rövidgatyám szélé alatt a térdemet. A bőre melege átmelegítette az én bőrömet is.

Egy darabig egyikünk sem szólalt meg újból. Közben szünyogok gyűltek körénk, és az ég szürkébe fordult, és Gergő tenyere megnyugtatóan nehezedett a lábamra.

Az évek alatt már annyiszor ücsörögtünk ugyanitt, ugyanígy...

A szavak, amik reggel óta kavarogtak a gyomromban, végül felszínre bugyogtak:

[KZs13] megjegyzést írt: itt egymásba csúszik a visszaemlékezéses mesélés – mintha egy felnőtt nézne vissza és mondaná, hogy nem tartozott a kedvenc születésnapok közé – és a történet jelenében lévő gyerek – nem mintha sok ünnepelnivalóm lett volna – hangja

a nem mintha sok ünnepelnivaló kilóg kissé, itt az anya halálára gondol? olyan, mintha más problémákra is utalna itt – ha nem ez történik, akkor jó lenne pontosítani

ugyanaz a helyzet kicsit lejjebb is (nem engedték, hogy segítsünk), mintha a felnőtt mentegetné magukat az emlékekben, hogy miért nem ők mosogattak

[KZs14] megjegyzést írt: székelytűnk?

[KZs15] megjegyzést írt: ezt érdemes lehet megerősíteni a jelenet korábbi részében, hogy amikor eljön a „robbanás”, a felszínre törnek a szavak mégis, azt érezze az olvasó, hogy előkészített volt az esemény

[KZs16] megjegyzést írt: nagyon jó szóhasználat itt a felszínre bugyog, ügyes atmoszférateremtő elem

– Olyan, mintha minden felülíródna, ami ő volt. – Nyeltem egyet, de nem néztem Gergőre, ahogy magyarázni kezdtem. Kipislogtam aA könnyeket ~~kipislogtam~~ a szememből. Nem sírtam, azóta sosem sírtam. – Vegyük a palacsintát... Most már ~~ahhoz a palacsintához~~ sem kell anya. Mi is meg tudjuk jóra sütni. Ez a nap is. Anya találta ki, hogy születésnapokon egyáltalán banános palacsintát együnk, és most nélküle is azt eszünk.

Abba az irányba meredtem, ahol a nap eltűnt a látóhatár mögött, noha már nem volt mit figyelni ott. Gergő hüvelykujja puha köröket rajzolt a térdkalácsomra.

Megint nyeltem egyet, de a gondolatot nem tudtam visszanyelni:

– Mi van, ha egyszer elfelejttem őt?

– Nem fogod elfelejteni.

Gergőre kaptam a tekintetemet.

– Azt nem tudhatod! – vádoltam remegő hangon. – Egy csomó mindenre már így sem emlékszem. Azt is hónapokig tartott megfejtetni, hogy a tészta vaníliakivonat kell, és nem is azért jöttünk rá, mert hirtelen elkezdtünk emlékezni rá...

– ... hanem mert apukád megtalálta a receptet – fejezte be helyettem Gergő.

– Igen.

– Ez csak egy palacsinta, Hajni. Nem bizonyít semmit. Nem elfelejtetted. Hanem ~~y~~Valószínűleg soha nem is tudtad, ~~anyukád~~ hogyan készíti anyukád. ~~Nem elfelejtetted.~~

– Remek – forgattam a szememet.

– Úgy értem...

– Tudom, hogy érted! – csattantam fel rá, aztán felsóhajtottam. Gergő ujjá még mindig köröket rótt a térdemen. Felsóhajtottam. – ~~De v~~Vannak olyan dolgok, amiket nem fogunk egyszer csak megtalálni a konyhafiókban. – A torkomat kaparta ~~ez~~ a gondolat ~~is~~. – Anya hangját például...

Gergő felvonta a szemöldökét.

– Mi van anyukád hangjával?

Mintha a nappal együtt a szívem is a dombok alá süllyedt volna, a mellkasomat meg bent rekedt levegő szorította.

– Nem emlékszem rá.

Érdekes alaphelyzetet mutattál meg ebben a részletben, a főszereplőd és narrátorod becenevének keletkezéséhez vezető úton, illetve láttuk azt is, hogyan találkozik a jelenlegi legjobb barátjával, Gergővel.

[KZs17] megjegyzést írt: itt olyasmiről beszélnek a karakterek, amit mindketten tudnak, ezért kissé kibeszélésnek érződik az olvasó felé

[KZs18] megjegyzést írt: itt a szemforgatás kissé üti az eddigi remegő hangú vallomást – kivéve, ha csak keménynek próbál látszani, ebben az esetben viszont érdemes beletenni az információt, hogy nem ennyire laza, csak tettet

[KZs19] megjegyzést írt: éles a különbség a kettő között, a hang és érzelmi spektrum két végén vannak, ezért távolabb tettem egymástól őket

[KZs20] megjegyzést írt: szép

[KZs21] megjegyzést írt: a házi videókon, amiket mindig megnéznék a születésnapján, nincs hang? érdemes említeni ott (vagy ha van hang, de csak annyit kiált az anya pl. integetve valakinek, hogy „Itt vagyunk!” akkor ezzel a konkrétummal megerősíteni, hogy csak annyira emlékszik, hogy az anya hogyan mondja, hogy „itt vagyunk!” és minden más elveszett – ez természetesen csak egy példa, bármi más is működhet 😊)

A történetek nyitása zsánérirodalmi művek esetében kiemelkedő jelentőségű, hiszen a gyakorta ezen áll, hogy tovább fognak-e olvasni az olvasók. Jó, ha a nyitás letesz egy írói ígéretet, – azaz az olvasó sejtí, hogy mi lesz a történet fő témája, milyen lesz a hangulata, nagyjából miről fog szólni – illetve, ha vannak benne olyan narratív horgok, amelyek a továbbolvasásra ösztönöznek.

A történeted kezdésében vannak **izgalmas ígéretek**: az anya halála például úgy tűnik, egy lényeges elem lesz, illetve megmutatod azt a karaktert is, akivel a főhős kapcsolata fontos lesz. Azonban viszonylag **kevés horog** jelenik meg a történetkezdésben, és bár lehet Gergő és Hanka között akár szerelmi szála számítani, azonban erre viszonylag kevés utalás van – nyilván a korukból adódóan is.

Viszont egy másik probléma is felmerül a szöveg kapcsán: az **érzelmek ábrázolása**.

A körhintás jelenettel kapcsolatban több gondolatom is van: egyrészt kifejezetten tetszik az alapjelenet, behívja számomra a magyar filmekben többször felbukkanó körhintás jeleneteket, másrészt viszont nehéz helyzetbe hozod magad, hiszen gyerekszemszögből indítasz, egy viszonylag magas intenzitású jelenetben. Ez az intenzitás azonban kevésbé jelenik meg az érzelmek, érzetek, vagy a stilisztika szintjén.

Szépen fogalmazol, kerek, nagyon egész mondatokkal, azonban mivel az érzelemábrázolási eszközöket nem alkalmazod sűrűn, illetve az atmoszférateremtő elemek kevészer jelennek meg, a jelenet hangulata nem feszült, az olvasó nem tud behelyezkedni abba, hogy a gyerek rosszul van, hogy a szülők nem figyelnek rá, hogy bajban van és azt érzi, nincs, aki segítsen.

A szöveg egészére jellemző, hogy **érzelmileg távol marad az olvasótól**, nagy a narratív táv. Kevés testérzetet, érzékszervi benyomást használsz, és az atmoszférateremtő elemek – amelyek viszont akárhányszor megjelennek egyedik és emlékezetesek! – nem támogatják meg eléggé az érzelmeket.

Emiatt nem a megfelelő helyre összepontosul az olvasó figyelme: például az utolsó jelenetben pont azt nem látjuk, hogy a főhőst az anya elfelejtése foglalkoztatja éppen a jelenet kezdetétől. A mondatok néhányszor kimértnek hatnak akkor is, amikor hangulatilag és stilisztikailag azt kellene látnia, éreznie az olvasónak, hogy a karakter zaklatott – ez olyankor is előfordulhat, amikor a szerző már nagyon sokat javította a szövegét.

Összességében egy érdekes nyitás volt, kíváncsi vagyok, mi történik, amikor Hanka visszatér, amikor elérünk a jelenbe 😊 Ahol behozod az egyedi atmoszférateremtő elemeket, képeket, kifejezetten szépek, öröm volt őket olvasni.

Remélem, hogy tudtam segíteni abban, hogy a szöveg tovább fejlődjön, és további ihletben gazdag írást kívánok! 😊

Kiscsatári Zsófia

formázott: Betűtípus: Félkövér

formázott: Betűtípus: Félkövér

formázott: Betűtípus: Félkövér

formázott: Betűtípus: Félkövér